

VALINNAISAINIOPAS 2024- 2025

Jatkavat taide- ja taitoaineet

Pitkät valinnaiset

Lyhyet valinnaiskurssit

Jokaisen oppilaan opintoihin peruskoulussa sisältyy valinnaisia oppiaineita. Valinnaisten aineiden tehtävänä on syventää ja laajentaa oppilaan osaamista oppilaan valinnan mukaisesti.

Lumijoen peruskoulussa oppilas valitsee annetuista vaihtoehdoista seitsemännen luokan keväällä:

1. **Jatkavan taide- ja taitoaineen**, jota opiskellaan 2vvt (vuosiviikkotuntia) sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla
2. **Pitkän valinnaisen aineen**, jota opiskellaan 2vvt sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla
3. **Kaksi lyhyttä valinnaista ainetta**, joita molempia opiskellaan 1vvt kahdeksannella luokalla. Toista lyhyttä valinnaisainetta opiskellaan syyslukukaudella 2 tuntia viikossa ja toista kevätlukukaudella 2 tuntia viikossa.

8. vuosiluokalla aloitetut pitkät sivuaineet jatkuvat myös 9. vuosiluokalla. Sen lisäksi oppilas valitsee annetuista vaihtoehdoista kahdeksannen luokan keväällä:

1. **Kaksi lyhyttä valinnaista ainetta**, joita molempia opiskellaan 1vvt yhdeksännellä luokalla. Toista lyhyttä valinnaisainetta opiskellaan syyslukukaudella 2 tuntia viikossa ja toista kevätlukukaudella 2 tuntia viikossa.

Jatkava taide- ja taitoaineen valinnainen

Kaikille oppilaille yhteisiä taide- ja taitoaineita ovat **musiikki, kuvataide, käsityö, liikunta ja kotitalous.**

Jokainen oppilas opiskelee näitä oppiaineita tietyn vähimmäistuntimäärän, joka on määritelty valtioneuvoston asetuksessa. Nämä ovat niin sanottuja pakollisia taide- ja taitoaineiden opintoja. Pakollisten tuntien lisäksi näiden oppiaineiden opetukseen on osoitettu Lumijoella taide- ja taitoaineiden valinnaisia tunteja yhteensä 4 vuosiviikkotuntia. Tämä tarkoittaa sitä, että 7. vuosiluokan keväällä oppilas valitsee itselleen **yhden** jatkavan taide- ja taitoaineen valinnaisen, jota hän opiskelee 2 tuntia viikossa sekä 8. että 9. vuosiluokalla. Samalla muiden taide- ja taitoaineiden opiskelu päättyy, poikkeuksena liikunta (jota opiskellaan jokaisella vuosiluokalla).

Taide- ja taitoaineiden valinnaiset tunnit sisältyvät aina taide- ja taitoaineiden yhteiseen oppimäärään ja ovat näin ollen eri asia kuin ”tavalliset” valinnaiset aineet. Päätösarviointi kyseisestä oppiaineesta annetaan, kun oppilas on opiskellut oppiaineen kokonaistuntimäärän.

Taide- ja taitoaineiden valinnaisista ei tule erillistä arviota lukuvuosi- tai päättötodistukseen, vaan oppilaalle merkitään todistukseen jokaisesta taide- ja taitoaineesta yksi arvosana kaikilla niillä vuosiluokilla, joilla hän kyseistä ainetta opiskelee.

Pitkä valinnainen

Valinnaisena aineena voidaan tarjota syventäviä ja soveltavia aineita. Syventävät valinnaiset aineet syventävät ja laajentavat yhteisten oppiaineiden tavoitteita ja sisältöjä. Soveltavat valinnaiset aineet voivat sisältää aineksia useasta eri oppiaineesta tai laaja-alaisesta osaamisesta.

Pitkää valinnaista jokainen oppilas opiskelee Lumijoen peruskoulussa yhteensä 4 vuosiviikkotuntia. Tämä tarkoittaa sitä, että 7. vuosiluokan keväällä oppilas valitsee itselleen **yhden** pitkän valinnaisen, jota hän opiskelee 2 tuntia viikossa sekä 8. että 9. vuosiluokalla. **Pitkä valinnaisaine arvioidaan numeroarvosanalla**, ja siitä tulee lukuvuositolustukseen oma, erillinen arvosanansa.

Lumijoella oppilas voi pitkäksi valinnaisaineeksi valita Saksan kielen (B2-kieli), erä ja luonto-valinnaisaineen, työelämä ja yrittäjyys-valinnaisaineen, tietotekniikan, draama-, puhe- ja ilmaisutaidon tai pitkän kuvataiteen, teknisen työn tai kotitalouden.

Lyhyet valinnaiset

Pitkien valinnaisaineiden lisäksi oppilaat valitsevat itselleen lyhyitä, 1vvt:n laajuisia valinnaisaineita.

7. vuosiluokan keväällä kukin oppilas valitsee itselleen kaksi lyhyttä valinnaisainetta, joita hän opiskelee 8. vuosiluokan aikana; toista syyslukukaudella 2 tuntia viikossa ja toista kevätlukukaudella 2 tuntia viikossa.

8. vuosiluokan keväällä oppilas valitsee itselleen uudelleen kaksi lyhyttä valinnaisainetta, joita hän opiskelee 9. vuosiluokan aikana; toista syyslukukaudella 2 tuntia viikossa ja toista kevätlukukaudella 2 tuntia viikossa.

Osa lyhytkursseista on suunnattu oman vuosikurssin oppilaille, kun taas osa lyhyistä valinnaisaineista on sekakursseja, jolloin samassa ryhmässä voi opiskella sekä 8. että 9. vuosiluokan oppilaita.

Lyhyet valinnaisaineet arvioidaan hyväksytyt/hylätyt.

Huomioitavaa on, että kaikki valinnaisainetoiveet eivät aina toteudu. Lopulliseen valinnaisaineiden valikoimaan vaikuttaa muun muassa valintojen määrä, sopivien ryhmäkokojen muodostuminen sekä opettajaresurssi. Tämän takia myös varavalinnat kannattaa miettiä tarkoin.

Seuraavaksi lyhyet kuvaukset tarjolla olevista valinnaisaineista.

Kuvataide (max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Valinnaisen kuvataiteen tunneilla jatketaan perusopetuksen aihekokonaisuuksien työstämistä. Tavoitteena on syventää kuvallisen ilmaisun taitoja. Jatkevassa kuvataiteen valinnaisessa opiskellaan oppilasta kiinnostavia kuvataiteen osa-alueita ja löydetään oman kuvallisen ilmaisun vahvuudet. Sisältöjä ovat muun muassa piirustus ja maalaus, keramiikka ja kuvanveisto, grafiikka, taiteen tuntemus, ympäristöestetiikka ja arkkitehtuuri sekä media ja kuvaviestintä.

Musiikki

Valinnaisen musiikin tavoitteena on vahvistaa oppilaan musiikillisia valmiuksia sekä laajentaa musiikin yleistietoa ja tyyli-tuntemusta. Oppilaiden omat kiinnostuksen kohteet sekä aiemmin hankitut taidot otetaan huomioon. Valinnaisaineessa perehdytään myös bändisoiton perusteisiin ja tutustutaan muun muassa äänentoistolaitteisiin sekä tietokoneen musiikkiohjelmiin. Lisäksi valinnaisaineen tunneilla musisoidaan aktiivisesti.

Kotitalous (max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Valinnainen kotitalous antaa eväitä arkeen ja juhlaan. Käytännön töitä tehdään itsenäisesti, pareittain ja ryhmissä. Opinnoissa korostuu oppilaan oma aktiivisuus ja valinnaisaineen tavoitteena on monipuolinen kotitaloudellinen osaaminen.

Käsityö: tekstiilityö/tekninen työ (max. ryhmä koko n. 15opp/ryhmä)

Käsitöiden valinnaisaineissa laajennetaan ja syvennetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Sekä tekstiilityön että teknisen työn valinnaisainekurssiin sisältyvät innovointi, muotoilu, kokeilu, tekeminen, työturvallisuus, yrittäjämäinen oppiminen, tiedostaminen ja osallistuminen sekä dokumentointi ja arviointi.

Liikunta

Liikunnan valinnaisaineessa liikutaan aktiivisesti ja vahvistetaan perusopinnoissa opittuja taitoja sekä tutustutaan mahdollisuuksien mukaan myös uusiin liikuntamuotoihin.

Valinnainen kieli Saksa

Valinnaisen kielen tavoitteena on kehittää oppilaan kielitaitoa ja kulttuurisen moninaisuuden ymmärtämistä. Tavoitteena on, että oppilas oppii kommunikoidaan saksaksi puhekeskustelun tukemana henkilökohtaisia perustietoja käsittelevissä ja välittömiin tarpeisiin liittyvissä puhetilanteissa. Hän oppii ymmärtämään helposti ennakoitavia arkielämään liittyviä kysymyksiä, ohjeita, pyyntöjä ja kieltoja sekä lukemaan arkielämään liittyviä yksinkertaisia viestejä. Pelillisyyden, musiikin ja toiminnallisuuden avulla oppilaat saavat myös mahdollisuuden kokeilla kasvavaa kielitaitoaan.

Erä ja luonto

Erä ja luonto -valinnaisaineessa harjoitellaan erilaisia erätaitoja, retkeillään ja liikutaan luonnossa monipuolisin tavoin. Sisältö suunnitellaan oppilaiden toiveita kuunnellen. Kurssiin voi sisältyä myös omien retkeilyvälineiden valmistus, esimerkiksi oman makkaratikun tai puukon muodossa.

Työelämä ja yrittäjyys

Työelämä ja yrittäjyys -valinnaisaineessa tutustutaan monipuolisesti työelämään ja yrittäjyyteen sekä harjoitellaan työelämässä tarvittavia taitoja erilaisten tehtävien, harjoitteiden ja pelien avulla. Kurssilla tutustutaan erilaisiin uramahdollisuuksiin ja yrityksiin ja pyritään vierailemaan oppilaita kiinnostavissa yrityksissä. Kurssilla tutustutaan myös työelämän pelisääntöihin, työntekijöiden oikeuksiin ja yrittäjyyteen sekä muihin työelämätaitoihin. Harjoitteleamme myös työnhakutaitoja sekä työhakemusten ja ansioluetteloiden laadintaa.

Tietotekniikka

Tietotekniikan valinnaisaineessa on tavoitteena oppia käyttämään yleisimpiä tietokoneohjelmia sujuvasti. Valinnaisaineen tunneilla harjoitellaan muun muassa Office-ohjelmien peruskäyttötaitoja, www-materiaalin tuottamista (esim. nettisivuston suunnittelu ja toteutus), editointia sekä ohjelmointia.

Draama-, puhe- ja ilmaisutaito

Puhe- ja ilmaisutaidon tunneilla saat kehittää ilmaisutaitoasi ja esiintymisrohkeuttasi. Opit myös vuorovaikutustaitoja ja sosiaalisia taitoja. Valitsemme yhdessä kurssin sisällön ryhmän toiveiden mukaan. Improvisaatioharjoitukset, puheviestintätaidot, pantomiimi, mahdolliset tutustumiskäynnit ja erilaiset yhdessä sovittavat projektit ovat kurssin antoisaa sisältöä.

Pitkä kuvataide (ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Pitkässä kuvataiteessa oppilas syventyy monipuolisesti tuttuihin ja uusiin kuvantekotapoihin. Tehtävien suunnittelussa huomioidaan oppilaiden omat toiveet ja tavoitteet. Tutuksi tulevat muun muassa erilaiset piirtimet, akvarelli-, öljy- ja akryylimaalaus, grafiikka sekä valokuvaus.

Pitkä kotitalous(max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Pitkässä kotitaloudessa opiskellaan monipuolisesti kotitalouden sisältöjä. Valinnaisaineeseen sisältyy muun muassa suomalaiseen keittiöön ja ruokaperinteeseen sekä kalenterivuoden juhliin liittyvään ruoanvalmistukseen tutustumista, leivontaa, hygieniapassin suoritus, Ruokavisaan osallistuminen sekä paljon muuta!

Pitkä tekninen työ (max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Valinnaisessa pitkässä teknisessä työssä korostuvat oppilaiden yksilölliset valinnat ja suunnitelmien itsenäinen toteuttaminen. Kurssilla pyritään myös syventämään ja laajentamaan aiemmin saavutettuja tietoja ja taitoja, sisältöinä muun muassa puu-metalli, elektroniikkatyöt sekä tuotesuunnittelu ja mallinnus.

Opiskelutaidot ja -tekniikat

Opiskelutaidot ja -tekniikat on oppilaanohjauksen valinnaiskurssi, jossa tutustutaan erilaisiin opiskelutaitoihin ja opiskelutekniikoihin. Kurssilla pyritään siihen, että jokainen löytäisi itselleen sopivia opiskelutapoja ja oppisi erilaisia tapoja opiskella sekä kerrata kokeisiin. Lisäksi kurssilla harjoitellaan opiskeluaikataulujen ja lukusuunnitelmien laadintaa.

Omat vahvuudet ja mielenkiinnonkohteet

Omat vahvuudet ja mielenkiinnonkohteet on oppilaanohjauksen valinnaisaine, jossa tutustutaan omiin mielenkiinnonkohteisiin sekä etsitään, tunnistetaan sekä harjoitellaan käyttämään omia vahvuuksia ja taitoja. Tarkoituksena on kirkastaa omia mielenkiinnonkohteita ja vahvuuksia myös jatko-opintojen näkökulmasta.

Tehostettu ohjaus ja ammatinvalinta

Tehostetun ohjauksen ja ammatinvalinnan kurssilla keskitytään omien jatko-opintomahdollisuuksien kartoittamiseen ja itselle mieluisan jatko-opiskelupaikan löytämiseen. Ehdimme oppitunneilla tutustua syvällisemmin eri koulutusaloihin ja oppilaitoksiin ja pyrimme kurssin aikana myös vierailemaan eri yrityksissä ja oppilaitoksissa. Sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa, ja kurssi kannattaa valita etenkin, jos oma suunta on vielä etsinnässä.

Tieto- ja viestintäteknikka & media

Tieto- ja viestintäteknikan lyhytkurssilla pääset harjoittelemaan sekä toteuttamaan erilaisia tieto- ja viestintäteknikkaan sekä mediaan liittyviä ideoitasi ohjattuna. Kurssin sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa, oppilaiden omat mielenkiinnonkohteet ja tavoitteet huomioiden.

Älypähkinöitä ja tiedettä

Ongelmanratkaisun ja kemian tutkimusten lyhytkurssi, jossa keskitytään puolet ajasta loogiseen päättelyyn ja puolet ajasta kemian mielenkiintoisiin tai lukiotasoisiin tutkimustöihin. Tarvittaessa voidaan ottaa välipaloja älykkyyttä vaativien pelien tai fysiikkaan liittyvien tutkimusten muodossa.

Terveystiedon lyhytkurssi

Terveystiedon valinnaiskurssilla syvennetään jo aiemmin opittuja tietoja ja taitoja ihmisen terveyteen vaikuttavista tekijöistä. Oppitunneilla keskitytään käytännönläheisesti kaikkiin terveyden osa-alueisiin, ja valinnaiskurssin suunnittelussa huomioidaan oppilaiden ehdotuksia ja mielenkiinnonkohteita.

Biologian lyhytkurssi yseille

Kurssilla syvennetään 9. luokan biologian peruskurssia tutkimalla eri eläinryhmien rakenteita ja elimistön toimintaa demonstraatioiden ja kokeiden avulla. Lyhyiden opetustuokioiden lisäksi tunneilla keskitytään havainnollistamaan eläinfysiologian ilmiöitä esim. hengitystä, ruuansulatusta. Mahdollisuuksien mukaan vierailemme esim. Oulun yliopiston tutkimuslaitoksilla.

Englannin lyhytkurssi

Englannin lyhytkurssilla laajennetaan, syvennetään ja täydennetään oppilaan taitoja ja tietoja englannin kielessä. Kurssin lopullinen sisältö määräytyy oppilaiden omien toiveiden ja tavoitteiden mukaisesti. Painoalueina ovat muun muassa keskustelu- ja ääntämisharjoitukset, sanavaraston laajentaminen sekä omien tekstien tuottaminen. Kurssilla tutustutaan myös syvällisemmin englanninkielisiin maihin ja niiden kulttuureihin.

Ruotsin lyhytkurssi

Ruotsin kielen lyhytkurssilla oppitunneilla käsitellyjä aiheita kerrataan eri tavoin ja keskitytään vahvistamaan ruotsin kielen perustaitoja. Kurssi antaa myös valmiuksia lukion ruotsin kielen pakollisia kursseja varten.

Lukioon valmentava matematiikka

Kurssilla vahvistetaan oppilaiden matemaattisia taitoja ja tavoitteena on, että kurssin suoritettuaan oppilaalla on hyvät valmiudet lukion matematiikkaan.

Palloilu

Palloilukurssilla pelataan erilaisia pallopelejä ja liikutaan aktiivisesti.

Liikunnan lyhytkurssi

Liikunnan lyhytkurssilla tutustutaan uusiin liikuntamuotoihin ja tutustutaan lähiseudun liikuntamahdollisuuksiin. Sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa. Tavoitteena on monipuolistaa koululiikuntaa tutustumalla sellaisiin liikuntamuotoihin, joita ei perusopinnoissa ehditä käydä läpi.

Musiikin lyhytkurssi

Musiikin lyhytkurssin sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa, oppilaiden tavoitteet ja mielenkiinnonkohteet huomioiden.

Muotoilu ja rakentelu

Muotoilu- ja rakentelukurssilla muotoillaan ja rakennetaan pienoisteoksia, pienoismalleja sekä esineitä. Teosten materiaaleja ovat savi, rautalanka, kipsi, puu, paperi, pahvi, kierrätysmateriaalit ja niin edelleen. Valmistuksessa käytetään monipuolisesti erilaisia tekniikoita, ja kurssilla tutustutaan myös erilaisiin muovailutekniikoihin ja dreijaamiseen sekä keramiikassa töiden viimeistelyyn lasitteilla.

Piirustus ja maalaus (max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Piirustus ja maalauskurssilla syvennyttään maalaus- ja piirustustaiteeseen; omien aiheiden, tyylin ja tekniikan löytämiseen. Käytössä ovat vesi- ja akryylivärit sekä erilaiset maalausohjat. Halutessaan oppilas voi keskittyä yhteen tekniikkaan ja työskennellä pitkään saman työn parissa tai kokeilla monia eri tekniikoita ja tehdä sarjan pienempiä maalauksia. Piirustusten osalta keskityttään oman piirustustaidon ja ilmaisun monipuoliseen harjoitteluun sekä eri piirtimien ominaisuuksien tutkimiseen. Tehdään piirroksia rennosti kokeillen ja tarkasti mallista tutkien!

Kone- ja sähköoppi (max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Kone- ja sähköopin kurssilla tutustutaan meitä ympäröivään tekniikkaan muun muassa kodin elektroniikan ja laitteiden avulla. Kurssi antaa valmiuksia tee se itse-tyypin korjaus- ja huoltotöihin arkipäivän elinympäristössä. Sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa, ja niitä voivat olla esimerkiksi erilaisten moottoreiden toimintaan ja ajoneuvojen voimansiirtoon tutustuminen, elektroniikkakomponentteihin tutustuminen ja elektroniikkasarjojen rakentaminen sekä omien tuotteiden suunnittelu ja toteutus sekä 3D-tulostukseen ja laserleikkuriin/kaivertimeen tutustuminen.

Teknisen työn lyhytkurssi (max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Teknisen työn lyhytkurssilla syvennetään ja laajennetaan oppilaiden jo aiemmin opittuja taitoja. Lyhytkurssin sisällöt suunnitellaan oppilaiden omia toiveita ja tavoitteita kuunnellen.

Tekstiilityön lyhytkurssi

Tekstiilityön lyhytkurssin sisällöt suunnitellaan oppilaiden omia toiveita ja tavoitteita kuunnellen. Lyhytkurssin aikana ehtii valmistaa esimerkiksi oppilaan itse suunnitteleman vaatekappaleen.

Tervetuloa juhlaan -kotitalouden syventävä kurssi (max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Tervetuloa juhlaan-kotitalouskurssilla tutustutaan elämänkaaren ja kalenterivuoden erilaisiin juhliin leivonnaisten ja ruokaherkkujen näkökulmasta. Pääset siis harjoittelemaan monipuolisesti erilaisia herkullisia juhlaruokia ja-leivonnaisia!

Kokataan kansainvälisesti -kotitalouden syventävä kurssi (max. ryhmäkoko n. 15opp/ryhmä)

Kotitalouden lyhytkurssi, jossa keskitytään valmistamaan kansainvälisiä ruokia ja leivonnaisia.